

Sygn. akt IV Ka 147/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2017 r.

sprawy **H. G.**

syna L. i E. z domu K.

urodzonego (...) w J.

oskarżonego z art. 226 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżonowie

z dnia 14 grudnia 2016 r. sygnatura akt II K 654/16

I. zmienia zaskarżony wyrok przyjmując, że w punkcie II jego dyspozycji warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności nastąpiło w myśl wskazanych tam przepisów obowiązujących w dacie przypisanego oskarżonemu czynu;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. F. z Kancelarii Adwokackiej w D. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt IV Ka 147/ 17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Dzierżonowie wyrokiem z dnia 14 grudnia 2016r. sygn. akt II K 654 /16:

I. Oskarżonego H. G. uznał za winnego popełnienia tego, że w dniu 11 września 2014 roku w N.znieważył słowami wulgarnymi i obelżywymi pracowników socjalnych A. K. i B. L. podczas i w związku z pełnieniem przez nie obowiązków

służbowych, to jest występku z art. 226 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 226 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego H. G. w punkcie I. wyroku kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata L. F. z Kancelarii Adwokackiej w D. kwotę 619,92 zł (sześćset dziewiętnaście złotych i dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w toku postępowania sądowego;

IV. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, zaliczając wydatki poniesione od chwili wszczęcia postępowania na rachunek Skarbu Państwa.

Z wyrokiem tym w części orzeczenia o karze nie pogodził się oskarżony, wnosząc apelację za pośrednictwem obrońcy.

Apelujący na a podstawie art. 427 § 2 kpk zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na nieprawidłowym uznaniu przez Sąd I Instancji, że oskarżony nie wykonał obowiązku nałożonego wyrokiem warunkowo umarzającym postępowanie w postaci przeproszenia pokrzywdzonych, co przyczyniło się do orzeczenia wobec oskarżonego kary rażąco niewspółmiernie surowej w wymiarze 2 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy z zeznań pokrzywdzonej B. L. złożonych na rozprawie w dniu 7 listopada 2016 roku wynika, iż oskarżony przeprosił pokrzywdzone na piśmie po pierwszym wyroku

2. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary tj. 2 miesięcy pozbawienia wolności, przy wymiarze której Sąd I Instancji pominął istotne okoliczności łagodzące takie jak: przyznanie się oskarżonego do zarzucanego mu czynu, zadośćuczynienia społecznemu poczuciu sprawiedliwości poprzez wykonanie przez oskarżonego wobec pokrzywdzonych obowiązku ich przeproszenia, właściwości i warunki osobiste oskarżonego w postaci wieku i niepełnosprawność fizycznej oskarżonego, incydentalności czynu w dotychczasowym życiu oskarżonego, a także nagłości zachowania oskarżonego (impulsu, braku przemyślanego działania)

Podnosząc powyższe zarzuty na podstawie art. 472 § 1 kpk oraz art. 437 § 2 kpk wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszej.

Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu na rzecz adw. L. F. według norm prawem przewidzianych -za postępowanie przed Sądem II Instancji, które to koszty nie zostały opłacone w całości ani w części.

Także prokurator wniósł apelację, zaskarżając obrazę przepisu prawa materialnego – art. 72 § 1 kk poprzez nie nałożenie na oskarżonego H. G. obowiązku wynikającego z w/w przepisu w przypadku wymierzenia kary pobawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, stawiając powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez nałożenie na oskarżonego H. G. obowiązku o którym mowa w art. 72 § 1 kk.

Na rozprawie apelacyjnej zmienił wniosek końcowy, wnosząc o zmianę wyroku przez uzupełnienie podstawy prawnej skazania o sformułowanie, że sąd orzekał na podstawie przepisów obowiązujących w dacie czynu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Obie apelacje okazały się bezzasadne.

Ad. apelacji obrońcy.

Słusznie apelujący podniósł zarzut błędnego ustalenia Sądu I instancji, że oskarżony nie wykonał obowiązku przeproszenia pokrzywdzonych pracownic socjalnych, nałożonego na oskarżonego uprzednim warunkowo umarzającym postępowaniem karne. Na pisemne przeproszenie przez oskarżonego wskazała przecież w swych zeznaniach pokrzywdzona B. L. (k. 206 akt). Jednakże to uchybienie pozostaje bez istotnego wpływu na wymiar kary. Orzeczona kara 2-ch miesięcy pozbawienia wolności (w dodatku obwarowanej probacją na 2 lata) nie cechuje się niewspółmierną surowością w rozumieniu art. 438 pkt. 4 kpk. Trafnie Sąd przyjął, iż oskarżony bez uzasadnionego powodu dopuścił się słownej wulgarnej napaści na pokrzywdzone pracownice socjalne, działał publicznie, okazując brak poszanowania dla porządku publicznego, który to czyn należało ocenić jako obarczony znacznym stopniem społecznej szkodliwości.

Natomiast całkowicie błędnym okazał się zarzut apelacji o nieuwzględnieniu przy wymiarze kary przyznania się oskarżonego do winy. Przecież oskarżony do winy przyznał się tylko deklaratoryjnie, bo jedynie do słów „(...)” (vide wyjaśnienia k. 78v.). H. G. nie przyznał przypisanych mu wulgarnych wyzwisk „(...)”, wręcz zaprzeczył takim wyzwiskom, oświadczając w tym zakresie cyt. „ja się czuję niewinny” (k. 79 akt).

Starszy wiek oskarżonego tj. 60 lat, ze swej istoty także nie uzasadnia łagodzenia kary. Zauważył słusznie Sąd Rejonowy iż oskarżony jest sprawcą w istocie niepoprawnym. Mimo dobrodziejstwa wcześniejszego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie z dnia 2.04.2015r. (sygn. akt II K 982/14) nie poprawił swego zachowania. Był on bowiem w pkt. III dyspozycji wyroku zobowiązany do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, czego nie przestrzegął, co zresztą sam przyznał. Fakt ten i nadto jego liczne agresywne zachowania spowodowały konieczność interwencji policji i ostatecznie pozbawienie oskarżonego prawa do przebywania w Domu Pomocy Społecznej (k.183 - 186 akt). Jak z tego należy wnioskować, ani starszy wiek ani zły stan zdrowia nie skłonił oskarżonego do zaprzestania nadużywania alkoholu, zatem – wbrew twierdzeniom apelującego te właściwości oskarżonego nie są dlań łagodzącymi.

Zatem mimo dotychczasowej niekaralności sądowej oskarżonego wymierzona kara – orzeczona za ledwie nieznacznie powyżej dolnej granicy zagrożenia w art. 226 § 1 kk - nie jawi się surową. Jakkolwiek to kara najsurowszego rodzaju, przewidziana w tym przepisie, to jednak należy zauważyć, iż innego rodzaju kara nie mogła być wymierzona. Oskarżony utrzymuje się z bardzo niewielkiej renty socjalnej, cierpi na atrofię mięśni i porusza się z balkonikiem, co wyklucza wymierzenie tak grzywny jak i możliwość wykonania ewentualnej kary ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, czego domaga się apelujący.

Słusznie Sąd I instancji założył pozytywną prognozę kryminologiczną wobec oskarżonego, tj. że wymierzenie kary z dobrodziejstwem warunkowego jej zawieszenia powinno wdrożyć oskarżonego do poszanowania porządku prawnego, osiągnięte zamierzone cele wychowawcze i zapobiegawcze, zatem spełnia kryteria art.53 kk.

Ad. apelacji prokuratora.

Nie dostrzegł apelujący, iż przypisanego czynu oskarżony dopuścił się w dniu 11 września 2014r., zatem pod rządami ustawy względniejszej dla oskarżonego, bowiem przepis art. 72 § 1 kk przed zmianą dokonaną na mocy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 396) przewidywał jedynie fakultatywne nakładanie obowiązków probacyjnych. Nie można więc skutecznie – przez wzgląd na zasadę art. 4 § 1 kk - postawić zarzutu obrazy prawa materialnego art. 72 § 1 kk, skoro obowiązki takie charakteryzowały się względnością.

W takiej sytuacji należało jedynie dokonać redakcyjnej zmiany pkt. II dyspozycji wyroku przez uzupełnienie o wskazanie, iż warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności nastąpiło w oparciu o stosowne przepisy prawa materialnego w brzmieniu obowiązującym w dacie czynu.

Z przytoczonych względów orzeczono jak w wyroku.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października

2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714).

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk i art. 624 § 1 kpk uznając, iż wobec braku po stronie oskarżonego istotnego majątku i dochodów, zasadnym jest zwolnienie oskarżonego od ich ponoszenia.